

[Handelsministeren.]

Behandling i Folketingssalen. Saaledes som Forslaget nu foreligger, er det vedtaget i Folketinget med Tilslutning fra fire Parti-grupperinger, nemlig fra Venstre, det konservative Folkeparti, Retsforbundets Medlemmer og et Medlem af Holstein-Gruppen. Under Folketingets Behandling af Forslaget er der tilvejebragt et meget omfattende Materiale til Belysning af de Spørgsmaal, det drejer sig om, og dette er gennemgaaet i Folketingsudvalgene, ligesom det har været behandlet i Folketingssalen. I Særdeleshed indeholder den af Folketingsudvalget i Rigsdagssamlingen 1927—28 afgivne Betænkning et fyldigt Materiale til Belysning af de paagældende Spørgsmaal, og paa Grundlag af dette Materiale og de Drøftelser og Forhandlinger, der fandt Sted i Tinget, ændredes det oprindelige Forslag, saaledes at det i Hovedtrækkene fik den Form, hvori det nu er oversendt fra Folketinget til det høje Landsting.

Lovforslagets væsentligste Bestemmelser indeholdes i §§ 1 og 3. Efter § 1 kan der ikke tillægges kollektive Aftaler, som paa uberettiget Maade begrænser den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde, nogen Retsvirkning ved Domstolene. I den Affattelse, hvori Lovforslaget blev fremsat i Folketinget i Aar, gjaldt Regelen kollektive Aftaler, som „utilbørligt“ begrænsede den frie Adgang til Erhverv eller Arbejde. Nu er Ordet „utilbørligt“ ændret til „paa uberettiget Maade“, og man tager herved ikke alene Sigte paa den juridiske Side af Sagen, paa det, der allerede i Forvejen gennem den bestaaende Lovgivning er stempet som uberettiget, men ogsaa paa, hvad der efter den almindelige Retsopfattelse maa siges at være uberettiget, uden Hensyn til om det paagældende Forhold i Forvejen i Lovgivningen er kendt ugyldigt eller ulovligt.

En tilsvarende Ændring af Ordet „utilbørligt“ til „paa uberettiget Maade“ er foretaget i Lovforslagets § 3. Efter denne er da enhver Art af økonomisk eller personlig Forfølgelse, derunder ogsaa Boykotning, som tilsigter paa uberettiget Maade at begrænse den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde eller hans Ret til at være Medlem af eller staa udenfor en Organisation, ulovlig. Foruden at der kan tilkendes Erstatning for den Skade, som en saadan Forfølgelse har tilføjet den forfulgte, foreskriver Lovforslaget tillige, at den eller de skyldige kan straffes med Bøder paa indtil 100 000 Kr. eller med simpelt Fængsel.

I Bemærkningerne til det i Folketinget i Rigsdagssamlingen 1926—27 fremsatte

Lovforslag er det fremhævet, at det ikke er muligt at trænge til Bunds i alle de talrige og komplicerede Faktorer, der gør sig gældende paa det Omraade, hvorom der her lovgives, og jeg tror, det vil være en endnu uløseligere Opgave for Lovgivningen i Enkeltheder at søge at beherske disse Faktorer indenfor Erhvervslivet. Derimod er det som ogsaa paaapeget i Bemærkningerne til det Lovforslag, jeg lige omtalte, muligt — det vil ogsaa være af Betydning. — at dæmme op for den haardhændede og hensynsløse Forfølgelse af den enkelte, som gennem Boykotning og andre Tvangsmidler udøves af Organisationerne, og som tilsigter at hemme den frie Konkurrence, hvorved den Erhvervsfrihed trues alvorligt, som Grundloven og den derpaa byggede Næringslov har tilsagt Borgerne. Her ligger Lovforslagets Formaal, og det søges naaet gennem udtrykkelige og direkte Regler om, at Domstolene og Samfundets Retshaandhævelse i det hele taget ikke beskytter kollektive Aftaler, som paa uberettiget Maade begrænser den enkeltes frie Adgang til Erhverv og til Arbejde, og om, at økonomisk eller personlig Forfølgelse, som tilsigter paa uberettiget Maade at begrænse den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde eller hans Ret til at være Medlem af eller staa udenfor en Organisation, ikke alene som hidtil paadrager den paagældende Erstatningspligt for derved forvoldt Skade, men tillige medfører Straf og eventuelt en ret betydelig Straf, som vil kunne virke afskrækkende for den, som maatte ønske at foretage saadan økonomisk eller personlig Forfølgelse.

Forslaget søger ikke at gribe ind gennem Detailregler, idet dette ikke er muligt her, hvor Forholdene er saa mangeartede, og hvor stadige Ændringer og Forskydninger finder Sted; men det forekommer mig heller ikke nødvendigt, idet det sikkert vil være tilstrækkeligt, saaledes som Forslaget gør det, at give Udtryk for de grundlæggende Principper og Retningslinier, som Samfundet og Lovgivningsmagten ønsker fulgt paa dette Omraade. Jeg føler mig overbevist om, at Domstolene herigennem har tilstrækkelig Anvisning paa at anvende disse Principper i forekommende Tilfælde i Fortsættelse af den Linie, som hidtidig Retspraksis har fulgt. En Fastlæggelse af udtrykkelige Lovregler i saa Henseende og ledsaget af Straffebestemmelser, der giver Udtryk for den Alvor og den Betydning, som Lovgivningsmagten tillægger Sagen, vil paa gavnlige Maade kunne tjene til at underbygge Domspraksis, som derigennem faar et saadant Grundlag at bygge videre paa i Retsordenens